

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXXIX. Singularis erga infidelem socium claritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

cúmque iam sibi vt ille alius de vita iucundè fruenda plauderet, ei succisa est, veneno incautè epoto periit. Iacobus Carezes Segouia suorum illecebris hæsit implicitus, & quasi fascino totus in alium versus est, vilisq; sæculo, cuius ipsi amore Deus viluerat, pro exploratore captus, vinculusque in Anglia: deinde in Gallia & in Caroli quinti castris; bis quidem agrè laqueum euasit: semel verò tam diris cruciatibus distortus, vt vitam exinde miserrimam traxerit. Ioannes demum natione Gallus iunior cæteris; tamen prudentior, religiosum habitum induit, & deserta propositi forma, Deum nequaquam deseruit. His primis à ministerio magni operis auersis, ne secundi quidem commodiorem exitum naçti sunt. Horum vnus Ioannes de Castro Toletanus, præstantis ingenij doctor Sorbonicus; alter adhuc studiis incumbens, cognomento Peralta. Tertius de Amadoriis iuuenis Cantaber. Sacrarum meditationum exercitiis ab Ignatio exculti, tulere mox fructus consuetos mutationis insuetæ: nam venditis omnibus, distractoque in pauperes pretio, in Nosocomium S. Iacobi concedere, inter pauperes agere, precatione assidua, præclaris dignas principiis cogitationes concipere. Verùm hæc vulgaribus oculis, quam erant per se eximia, tam insigniter stulta credita sunt. Nobiles iuuenes, ac diuites (quales duo primi) fœda familiaris nobilis, & patriæ macula, velut dementatos, aut terræ filios, mendicare, idque Parisiis? circumstare itaque certatim socij, rogare, increpare, aduertere, ad mentem reuocare. Sed agebant animis altius diuinæ gratiæ semina, quam vt possent verbis eorum præfocari, qui tantò insipientiam prodebant suam, quantò autumabant sapientius se loqui. Responstone hæc denique hos ab se amouent: se quoque diuina iisdem oculis olim contuitos, quibus stulta videri assolent; nunc Dei, & Ignatij gratia vnxisse collyrio, quo ipsi dum rentur se valdè oculos, plurimum egerent; irent ad illum tantummodo; redituros quamprimum, sibi que accessuros; sibi saltem ne vellent impedimento esse, si tantum pigeret imitari. Desperata ergo persuasione, ad vim confugitur, manu armata è Nosocomio, suam quisque in domum retrahuntur, induuntur decenti, & urbano cultu; sursum, deorsum, toties agitantur, vt foris pacti sint fore se aliis similes, donec Hispaniam post studia expleta repeterent, domi interea pro arbitrio victuros. Sic isti quoque abortiui, non tamen penitus exciderunt, Castro enim haud diu post concionator, suismet non ferens adhortationes, quibus defectionis à Deo maculam aliis exprobrabat, Valentia Charafianus effectus est, de quo sunt quæ libro proximo dicantur. Profectus in Palestinam Peralta, incidit in cognatum & præcipuis in Italia militum ducem, à quo Romam perductus à Pontifice habuit suscepti itineris condonationem, vnde in Hispaniam rediit. Quid factum sit Cantabro, non est memoriæ traditum.

XXXIX.

*Singularis
erga infide-
lem socium
suaris.*

At ecce hinc tibi, solennis in caput Ignatij tempestas, & veteres de illius magia & cantionibus nœniæ, quibus homines dementaret. Ibant hæc per indignantium sermones, duorum præsertim magni nominis doctorum;

Petrus

Petri Ortizij, & Iacobi Goucæ, quorum ille duobus Hispanis; hic Amadorio discipulo studebat. Tam multorum querelis ventilata, Inquisitorem latere non poterat. Erat is Matthæus Orius ex S. Dominici Ordine, qui ratus de incantamentis, homines ab sese tam sapienter mouentibus, quod res erat, videre Ignatium optauit, sed tunc Parisiis aberat; qui enim (vt pridem narratum est) apud se depositam illius pecuniam, sodalis decoxerat, in Hispaniam rediens ægrotauit Rothomagi; vnde ope omni destitutus, eius quem prodiderat charitatem, infelicitatis suæ admonuit. Dedit hic nuncius charitati alas Ignatio, ad reponendam celeri beneficentiâ fraudulento sodali infidelitatem: proficiscitur ad illum quantocyus, vtque miserum iuuare incipiat nondum præsens, Deo laborem itineris longinqui, pedestris, ieiuni, nudis pedibus decurrendi, Deo dicat, exquisito tamen sub discessum, in templo S. Dominici, eius nutu, ne quis consilio error obreperet. Ac sensit quidem initio, naturæ quoddam frigus, auersantis abstinentiam cuiusuis alimenti cum labore itineris iungendam, donec vsque Argentulium venit, nonnum emensus milliare; hic secum iurgando, pugnando, vi viam vrgendo, in collem enititur integrato etiam leuere ieiunij proposito, quoad vel toto corpore rependo attigisset Rothomagum, cum repente interiùs, tam pleno se flumine inundari, cœlestium aduertit voluptatum, tanto membra vigore refici, vt consociendis eo die quæ supererant milliariibus tribus & triginta, vento ferri per aëra, non nudis incedere pedibus videretur. Tam nullo famis tædij, fatigationis, suisque aded; Dei verò sensu tam perpetuo ac tanto, vt cogeretur interdum subsistere, & magnis vocibus, pectus sancto ardore vaporatum laxare. Prima nox illum domo pauperum excepit, idemque cum mendicolectus; altera sub dio paleæ cumulus. Rothomagi tertia iacenti sodali reddidit, quem beneuolè complexus, & iuuit necessariis incredibili beneuolentiâ, & commoditate nauigandi, datis etiam illi ad amicos commendatitiis. Has enim sancti vindictas nobiles exigunt offensionum acceptarum: his inflicta damna, & iniurias rependunt. Insuper uiebat ægroto illi suo Rothomagi, cum ex amicorum literis cognoscit quæri se ab Inquisitore Parisiis; quare reditu festinato prius illi reuersus se sistere voluit, quam suum hospitium adiret, id modo ex eo enixè petens, vt interrogatis quæcumque libuisset, expeditum se vellet ad Remigalia, vt posset tempori cursum Philosophiæ inire. Moras illi non fecit hæc causa; paucis sacer Quæstor illum ab se dimisit, innocentia illius abundè conficius. Quare Ioani Pennæ Philosopho in S. Barbara Collegio dare operam instituit.

Hic, vero solito acrius extimulare illum Deus ad molitionem strenuam operis, ob quam, frustra toties alibi tentatam, illac denique ipsum perduxerat. Priuatim igitur cum scholæ sociis de Deo colloqui; ad Deum sensum pellicere, signare animo, & lucrifacere, quos sibi Deus vitæ imitatores, & operæ comites, tum destinauerat, tum verò pollicitus fuerat. Nec multum interfuit temporis, cum dimissis scholis, cepit etiam Magistrorum

XL.

Fruitus ab eo Parisiis inter Academicos eduti. Pœna illi propter hoc intentata, sed Deo fauente honorificè inclinata.

nedum

L 3